

Förvarsdepartementet
Enheten för det civila försvaret m.m.
Finn Wallman
103 33 STOCKHOLM

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2005-547-STA

■ **Yttrande angående remiss av En utvecklad krisberedskap –
Krisberedskapsmyndighetens (KBM) underlag inför 2005 års proposition om
krisberedskap och KBM:s översyn av förordning (2002:472) om åtgärder för
fredstida krishantering och förhöjd beredskap.**

2005-07-07

ESTABLISHED 1668

1 INLEDNING

Riksbanken har av Förvarsdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade dokument från KBM. Förvarsdepartementet har i remisskrivelsen uttryckt regeringens önskan att få synpunkter på ett antal frågeställningar i underlaget och förordningsöversynen. Riksbanken är som myndighet under Riksdagen inte inkluderad i den grupp av myndigheter som omfattas av KBM:s förordning men berörs ändå genom sin medverkan som adjungerad medlem i samverkansområdet ekonomisk säkerhet. Riksbankens lämnar i det följande synpunkter på de frågeställningar som berör betalningsväsendet i enlighet med Riksbankens uppgift att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende.

2 RIKSBANKENS SYNPUNKTER

Förslaget att KBM bör ges en utvecklad roll att samordna en gemensam lägesbild

Arbetet hos myndigheter i krislägen bygger på principen att den som normalt ansvarar för en verksamhet även ansvarar för krisberedskap och krisarbete inom verksamhetsområdet. En viktig del i detta ansvar är att informera allmänheten och andra myndigheter. KBM:s ansvar är normalt att vara stödmyndighet i krisberedskapsfrågor. Det är dock en skillnad mellan att samordna hur myndigheterna ska förbereda sig inför en kris och att samordna myndigheternas verksamhet i själva krisen. KBM fyller en viktig funktion i det första avseendet. Däremot riskerar KBM:s utvidgade roll, att enligt förslaget samordna en gemensam lägesbild i krislägen att störa en eventuell krishantering.

Regeringen är ansvarig för att fatta beslut i krislägen. Sådana beslut måste vara grundade på så aktuell och korrekt information som läget medger. Tillgången till information säkerställs idag av att myndigheterna har en skyldighet att förmedla information direkt till

regeringen. Mot denna bakgrund ser inte Riksbanken vilket ytterligare behov som skall tillfredställas genom att KBM, (1) får rätt utfärda föreskrifter om rapportering, och (2) får i uppgift att samordna en gemensam lägesbild i krislägen. Detta hindrar inte att KBM fortsatt tilldelas uppgiften att bistå regeringskansliet i arbetet med att ta fram lägesrapporter.

Till detta kan läggas att rapportering både till regeringen och KBM skulle innebära onödigt dubbelarbete för myndigheterna vilket kan vara störande i krislägen.

Förslaget om att grundläggande säkerhetskrav bör ställas för all samhällsviktig verksamhet

Utformandet av grundläggande säkerhetskrav för samhällsviktig verksamhet kan vara ett viktigt steg mot ett robustare samhälle. I vissa fall kan det dock vara komplicerat att få fram det underlag som krävs för att träffa rätt med kraven. Inom centralbanksvärlden används rekommendationer och utvärderingar mot dessa rekommendationer som medel för att uppnå ett robust betalningsväsende. Fördelen med rekommendationer är att de kan vara mer ambitiösa och flexibla än grundläggande säkerhetskrav. Grundläggande säkerhetskrav kan riskera att bli en miniminivå som skall uppfyllas medan rekommendationer kan ha som målsättning att spegla best practice.

Förslaget om att civila myndigheter m.fl. inom krishanteringssystemet i ökad omfattning ansluts till Försvarets telenät (FTN) i syfte att minska sårbarheten i kommunikationsvägarna.

Betalningsväsendet är beroende av stabila telekommunikationslösningar. Riksbanken ser därför positivt på denna möjlighet att eventuellt kunna använda försvarets telenät som ett komplement till dagens kommunikationslösningar i betalningsväsendet.

Övrigt

Riksbanken vill i övrigt tillägga till avsnittet 6.3.3 om samhällsviktiga transporter, att Riksbanken även i kris kan behöva resurser från polisen för att skydda samhällsviktiga transporter av kontanter. Vad gäller övriga frågor hänvisar Riksbanken till de två svar på remisser från KBM som Riksbanken lämnat. Se bilagda yttranden från 2005-02-03 och 2005-02-11. De däri framförda synpunkterna är inte i tillräcklig utsträckning tillgodosedda i KBM:s omarbetning.

Beslut i detta ärende har fattats av vice riksbankschef Villy Bergström efter föredragning av Johan Pettersson.

Villy Bergström

Johan Pettersson